Gemeente Amsterdam

[redacted]

Annotatie AEB Principebesluit
Commissievergadering FEZ/MLD 6 februari 2020

Aan	Wethouders Everhardt en Van Doorninck
Van	Project Vitale Afvalketen
Datum	29 januari 2020
Commissie	**FEZ met uitnodiging van MLD 6 februari 2020 start om 13.30 uur (in de raad op 12/13 februari)** **Agendapunt 12 ter bespreking voor wensen en bedenkingen (op de agenda staat naast het Principebesluit één agendapunt ter bespreking)**

In deze annotatie treft u de belangrijkste onderwerpen m.b.t. het principebesluit.
In de bijlage is per onderwerp een vraag-antwoordset opgenomen.

Inhoudsopgave

1. Openbaar en kabinet
2. Technische sessie
3. Principebesluit op hooflijnen
4. Het hersteltraject van AEB. De verleende reddingssteun en het proces met de Europese Commissie
5. Het competitieve verkoopproces en de verkoopcriteria
6. Verkoop zonder WPW. Keuze inzake WPW.
7. Verkoop zonder meegeven nieuw afvalverwerkingscontract
8. De afvalverwerkings- en inzamelingstaken die overgaan naar de gemeente.
9. Recycling Service Centrum
10. Vervolgproces

1. Openbaar en kabinet

De commissie- en raadsvoordracht en de raadsbrief zijn openbaar. De bijlagen bij de voordracht zijn kabinet. Er bestaat een kans dat vragen van raadsleden alleen kabinet beantwoord kunnen worden, vanwege:

- Bedrijfsgevoelige gegevens (zoals liquiditeitssteunen)
- Positie van de banken
- Financiële afwegingen rond WPW en afvalcontract
- Vragen die onderhandelingspositie van de gemeente in het vervolgtraject kunnen schaden

2. Technische sessie

Voorafgaand aan de commissievergadering is op dinsdag 28 januari een technische sessie georganiseerd. De agendapunten waren het principebesluit over het gemeentelijke afvalverwerkingscontract, de uitgangspunten m.b.t. WPW, de verkoopcriteria en de afvalverwerkings- en inzamelingstaken die terugkeren naar de gemeente. Aanwezige leden waren Nadiff, Van Schijndel, Beving, Van Dantzig.

De meeste vragen van raadsleden tijdens de sessie gingen over:

- het effect van de verkoop van AEB op WPW: de prijs van warmte, de zekerheid dat AEB aan WPW blijft leveren, de zekerheid dat AEB ook in de warmteambities van de stad gaat voorzien.
- Verkoopcriteria: welke zou je (juridisch) aanvullend nog kunnen stellen? Hoe moet je dat vormgeven?

3. Principebesluit

De raad wordt gevraagd kennis te nemen van het principebesluit over het verkoopproces AEB en de mogelijkheid gegeven tot uiten van wensen en bedenkingen over het principebesluit tot verkoop van AEB.

De belangrijkste onderwerpen zijn:

- Het hersteltraject van AEB en het traject met de Europese Commissie i.v.m. de verleende reddingsteun. (zie punt 4).
- AEB wordt verkocht middels een competitief verkoopproces. In het principebesluit zijn de verkoopcriteria weergegeven (zie punt 5).
- AEB wordt verkocht zonder WPW (zie punt 6).
- AEB wordt verkocht zonder het meegeven van een afvalverwerkingscontract (zie punt 7).
- De afvalverwerkings- en inzamelingstaken die terugkeren naar de gemeente (zie punt 8).

4. Het hersteltraject van AEB en het proces met de Europese Commissie ivm de verleende reddingssteun

AEB werkt hard aan het herstel. In het najaar 2019 zijn de vier verbrandingslijnen weer in gebruik genomen, hetgeen eerder is dan verwacht en daarmee is AEB weer volledig operationeel.

Financieel

De financiële resultaten van AEB zijn in de tweede helft van 2019 door versnelde opening van de vier verbrandingslijnen beter dan de prognose die adviseur Alvarez & Marsal heeft opgesteld.

[redacted]

Liquiditeitssteun
De gemeente Amsterdam heeft liquiditeitssteun verstrekt tot een maximum van € 80 miljoen. Tot nu toe is € 35 miljoen op de achtergestelde lening getrokken door AEB. De laatste trekking was op 17 oktober 2019. Over de definitieve voorwaarden voor de verstrekking van de additionele liquiditeitssteun van € 45 miljoen door de gemeente wordt onderhandeld met de banken en AEB (status eind januari 2020).

De steun die tot nu toe is verstrekt is door AEB met name ingezet om omzetderving op te vangen en hoge omleidingskosten op te vangen die verband houden met het stilleggen van de operatie.

Traject Europese Commissie
De gemeente heeft in najaar 2019 aan de EC medegedeeld dat er in totaal € 80 miljoen nodig is voor de liquiditeitspositie van AEB. De steun is door de EC goedgekeurd tot een bedrag van € 80 miljoen.

Het traject met de EC is nog niet afgerond. Het herstructureringsplan moet worden ingediend bij de EC (dit is nog niet gebeurd). De herstructurering dient zodanig te zijn dat levensvatbaarheid op lange termijn herstelt binnen een redelijke termijn (met name door terugtrekking uit structureel verlieslatende activiteiten).

5. AEB wordt verkocht middels een competitief verkoopproces. In het principebesluit zijn de verkoopcriteria weergegeven
Op 9 oktober 2019 heeft de raad ingestemd met het mandateren van het college om de voorbereiding te treffen voor een competitief verkoopproces, in lijn met motie 1446 van het lid Van Dantzig.

Het college heeft de geschiktheids- en verkoopcriteria voor het verkoopproces vastgesteld. De kandidaten moeten voldoen aan de geschiktheidseisen en worden gescreend. Daarnaast zullen de biedingen aan een aantal minimum eisen moeten voldoen, zoals:

- de voorgestelde transactiestructuur (100% van de aandelen van AEB);
- de mate waarin aandeelhouderschap voor de lange termijn wordt beoogd (instemmen met clausule waarin voorafgaande goedkeuring van gemeente bij doorverkoop AEB ten aanzien van de identiteit van de (opvolgende) koper wordt vereist);

- de borging van publieke belangen zoals warmtelevering en verwerking van gemeentelijke afvalstromen.

Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, is de verkoopprijs het bepalende criterium in de selectie. Dit betekent dat als één koper een substantieel hogere prijs voor de aandelen van de gemeente biedt dan de overige kopers de andere verkoopcriteria slechts beperkt meewegen. Deze andere verkoopcriteria wegen alleen binnen een bepaalde bandbreedte van de verkoopprijs van de aandelen mee. De weging en de bandbreedte zullen tijdens het verkoopproces worden vastgesteld, mede afhankelijk van de ontvangen biedingen.

De verkoopcriteria op basis waarvan de kopers worden geselecteerd zijn onder andere:

- de verkoopprijs voor AEB
- het behoud van werkgelegenheid en arbeidsvoorwaarden;
- continuïteit van AEB en visie op strategie van AEB (waarin duurzaamheid een belangrijk onderdeel is);
- Visie op het voor 2030 realiseren van een CO_2 neutrale AVI;
- Toegevoegde waarde voor succesvolle uitvoering van strategie AEB.

De gestelde criteria vloeien voort uit de regels waaraan de gemeente gebonden is bij het verkoopproces:

- Op grond van het staatssteunrecht geldt dat een verkopende overheid zich in een transactie dient te gedragen als 'elke verkoper in een markteconomie'.
- Er kunnen vanuit aanbestedingsrechtelijk perspectief geen verkoopcriteria worden gehanteerd die de koper zouden kunnen verplichten om prestaties ten behoeve van de gemeente te verrichten, die niet zijn terug te voeren op huidige bestaande contractuele verplichtingen van AEB.

6. AEB wordt verkocht zonder WPW

WPW wordt niet mee verkocht in het verkoopproces.

Voor het 50% aandelenbelang dat AEB heeft in WPW zijn twee voor de hand liggende mogelijkheden: of de gemeente Amsterdam wordt direct aandeelhouder in WPW (scenario 1) of WPW komt (volledig) in handen van Vattenfall (scenario 2). Daartoe worden met de betrokken partijen (WPW, Vattenfall en AEB) de scenario's uitgewerkt om vast te kunnen stellen welk scenario de voorkeur heeft.

In het geval van scenario 2 zal het 50% aandelenbelang dat AEB heeft in WPW mogelijk tijdelijk onder de gemeente worden gebracht indien de voorgenomen

verkoop aan Vattenfall niet kan worden afgerond voordat de verkoop en overdracht van het AEB belang plaatsvindt.

7. **AEB wordt verkocht zonder het meegeven van een afvalverwerkingscontract**
   De Gemeente dient het huidige verwerkingscontract voor afval uit (loopt t/m 2022). Er wordt geen nieuw afvalcontract "meegegeven" bij de verkoop van AEB. De gemeente besteedt een nieuw contract na 2022 aan en kan dan kiezen voor de beste inschrijving op het gebied van prijs, duurzaamheid verwerking en circulariteit.

8. **De afvalverwerkings- en inzamelingstaken die overgaan naar de gemeente**
   Het beheer en exploitatie van de recyclepunten wordt medio 2020 overgenomen door de gemeente van het AEB. Circa 55 medewerkers van AEB treden in dienst van de gemeente bij de directie Afval & Grondstoffen.

   De regie op grondstofstromen (contractbeheer papier, glas, plastic en textiel, aanbesteding nieuwe contracten glas, papier en plastic) alsmede het aanbesteden en begeleiden van de verwerking en inzameling van klein chemisch en gevaarlijk afval wordt na afloop van de huidige overeenkomst (einde 2022) door de gemeente overgenomen, of eerder als dat in gezamenlijk overleg met AEB het verkoopproces ten goede komt.

9. **Recycling Service Centrum (RSC)**
   Het Recycling Service Centrum (RSC) is per 1 januari 2020 verzelfstandigd door een management buy-out (60% management en 40% AEB). AEB en management RSC zijn ervan overtuigd dat dit de meeste kansen biedt voor een goede toekomst van het RSC.

10. **Vervolgproces**
    In de komende drie maanden worden de voorbereidingen voor het verkoopproces verder afgerond. In de tussenliggende periode zal ook tegenspraak vorm krijgen, naar de lessen die getrokken zijn uit de Noord-Zuid lijn. De uitkomsten zullen worden meegenomen en inzichtelijk gemaakt bij het Go-besluit.

    In april/mei 2020 zal het voorgenomen besluit tot verkoop (Go-besluit) aan de raad worden voorgelegd voor wensen en bedenkingen. De planning gaat nu uit van de raad 19/20 mei. Een slag om de arm is verstandig leert dit proces. Vervolgens zal gestart worden met het verkoopproces van AEB.

    Indien het verkoopproces succesvol verloopt en er een passende overeenkomst met een koper gesloten kan worden, dan zal dit verkoopresultaat ter besluitvorming worden voorgelegd aan het college. Het collegebesluit over dit

verkoopresultaat zal ter kennisname in de commissie FEZ/MLD en de raad worden geagendeerd.

Q&A

<u>Het hersteltraject van AEB en de traject met de Europese Commissie ivm de verleende reddingssteun</u>

1. [redacted]

2. **Van die € 80 miljoen is € 35 miljoen verstrekt. Betekent dat AEB die € 45 miljoen niet meer nodig heeft?**
   - **KABINET:** AEB heeft een herstructureringsplan opgesteld voor 2020-2024. De verwachting op basis van dit plan is dat AEB niet de volledige additionele liquiditeitssteun van € 45 miljoen nodig zal hebben. Bij het uitblijven van tijdige desinvesteringen (verkoop van bedrijfsonderdelen; zoals de grond onder de recyclepunten, biomassa energiecentrale ("BEC") en WPW) zal mogelijk wel een beroep moeten worden gedaan op de volledige € 45 miljoen aan liquiditeitssteun.

3. **Wat zijn de voorwaarden voor verstrekking van de lening?**
   - Deze verstrekking geschiedt onder strikte voorwaarden, in lijn met het raadsbesluit van 10 oktober 2019. Over de definitieve voorwaarden voor de verstrekking van de additionele liquiditeitssteun van € 45 miljoen door de gemeente wordt onderhandeld met de banken en AEB (status eind januari 2020).
   - Voorwaarden zijn bijvoorbeeld het verstrekken van recente liquiditeitsprognoses en dat opbrengst uit verkoop van bedrijfsonderdelen (zoals de grond onder de recyclepunten, biomassa energiecentrale ("BEC") en WPW) wordt gebruikt voor de aflossing van de liquiditeitssteun.

4. **Waar is de steun naar toe gegaan?**
   - De steun die tot nu toe is verstrekt is door AEB met name ingezet om omzetderving en hoge omleidingskosten op te vangen die verband houden met het stilleggen van de verbrandingslijnen.
     In de tweede helft van 2019 heeft AEB € 35 miljoen aan liquiditeitssteun ontvangen. [redacted]

[redacted]

5. **Wat voor soort steun is er gegeven?**
   - De liquiditeitssteun die AEB heeft ontvangen in 2019 is reddingssteun in de zin van de Europese Richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun.
   - Deze Richtsnoeren vallen uiteen in reddingssteun (zitten we nu in) en herstructureringssteun (komen we niet in, voor zover nu bekend).
   - De liquiditeitssteun is aan AEB verstrekt door ophogingen van achtergestelde lening die de gemeente al had verstrekt aan AEB. Dit is verplicht op grond van Europese Richtsnoeren.

6. **Is het staatssteuntraject afgerond?**
   - Nee. Omdat AEB de lening (van maximaal € 80 miljoen) niet terugbetaalt binnen een half jaar, verlangt de EC een herstructureringsplan van AEB, waarin de levensvatbaarheid op de langere termijn wordt gegarandeerd.

7. **Hoe lang blijft de Europese Commissie betrokken in het AEB-dossier?**
   - Tot het herstructureringsplan is beoordeeld op levensvatbaarheid.

8. **Is er nog een andere manier dan het ophogen van de lening?**
   - Nee, op basis van de Europese staatssteunregels kan de overheid alleen een onderneming voorzien van liquide middelen door het verstrekken van een lening.

9. **Is AEB op de hoogte van deze voorwaarden en regels?**
   - Ja. De gemeente heeft AEB over deze staatssteunregels geïnformeerd en zij is bekend met de voorwaarden van de staatssteun.

10. **Waarom heeft AEB nog geen gebruik gemaakt van de volledige € 80 miljoen (terwijl in de raadsvergadering van 10/10 door de WH is aangegeven dat de steun op DAT moment MOEST worden opgehoogd?**
    - Op dat moment was het beeld dat dit wellicht nodig was. Het risico moest worden vermeden dat de steun wel nodig was, maar niet beschikbaar.
    - Gelukkig was de steun (nog) niet nodig. Dit komt onder andere door het eerder dan verwacht weer operationeel worden van de verbrandingslijnen.

<u>AEB wordt verkocht middels een competitief verkoopproces. In het principebesluit zijn de verkoopcriteria weergegeven</u>

11. Waarom verkopen? Waarom nu dit verkoopbesluit genomen?

- Op 9 oktober 2019 heeft de raad ingestemd met het mandateren van het college om de voorbereiding te treffen voor een competitief verkoopproces, in lijn met motie 1464 van het lid Van Dantzig.

12. Waarom AEB niet houden als het bedrijf nu weer financieel gezond wordt?

- Op 9 oktober 2019 heeft de raad ingestemd met het mandateren van het college om de voorbereiding te treffen voor een competitief verkoopproces, in lijn met motie 1464 van het lid Van Dantzig.
- De intentie is al sinds de zomer om AEB te verkopen. Het eigendom van de gemeente in AEB is niet nodig voor het kunnen borgen van de met de gemeentelijke publieke belangen op het gebied van afval, warmte en duurzaamheid.
- [redacted].

13. Waarom wil het college nu wel privatisering? Waarom kiest een links college voor privatisering?

- De intentie is al sinds de zomer om AEB te verkopen. Na twee verkooptrajecten, die om verschillende redenen zijn beëindigd wordt nu een competitief verkoopproces voorbereid.
- De crisis bij AEB heeft duidelijk gemaakt dat de gemeente grote risico's loopt op een activiteit die ook door (private) partijen kan worden uitgevoerd.
- De ambities van dit college kunnen ook zonder AEB in eigen handen worden nagestreefd.

14. Hoe kan het dat de voorbereiding zo veel tijd in beslag neemt?

- De voorbereiding van het competitieve verkoopproces van AEB is een tijdsintensief project. In de voorbereiding zijn en worden belangrijke gemaakt zoals:
  - het al dan niet 'meegeven' van een nieuw afvalcontract;
  - een besluit over wat de gemeente zou willen met het 50%-belang van AEB in WPW en het voorbereiden van juridische ontvlechting;

- de te verkopen onderdelen van AEB. Welke onderdelen blijven bij AEB en gaan mee in de verkoop, welke onderdelen worden verkocht aan een derde voorafgaand aan de verkoop van AEB en welke onderdelen gaan terug naar de gemeente (zoals de afvalpunten);
- het uitwerken van verkoopcriteria, kaders en voorwaarden bij de verkoop.

- Daarnaast wordt een waardering van AEB uitgevoerd en is gestart met een vendor due diligence (VDD). Het 'vendor due diligence' geeft inzicht in de financiële, fiscale, commerciële, technische en juridische positie van AEB. Omdat er in een competitief verkoopproces meerdere kopers zijn is een goede voorbereiding belangrijk. Voor de kopers dient duidelijk te zijn wat ze kopen (welke onderdelen van AEB worden verkocht) en wat de financiële cijfers hiervan zijn. In de voorbereiding op het verkooptraject werken we nauw samen met AEB.

15. Wanneer is boekenonderzoek klaar? (technische sessie vraag raadslid Nadiff)

- Er wordt op dit moment gestart met een vendor due diligence ofwel boeken onderzoek. Het 'vendor due diligence' geeft inzicht in de financiële, , technische en juridische positie van AEB. De verwachting is dat dit in april is afgerond. Bij het GO besluit zal de Raad worden geïnformeerd over de belangrijkste uitkomsten uit het boekenonderzoek.

16. Eerder werd er gesproken over een veiling, is dit nu een veiling? Kunt u uitleggen wat een competitief verkoopproces is?

- Het college treft voorbereidingen voor een veiling ofwel competitief verkoopproces. In een competitief verkoopproces worden alle potentiële kopers uitgenodigd. Een competitief verkoopproces doorloopt meerdere rondes waarin steeds potentiële kopers afvallen, zodat uiteindelijk de kandidaat met de beste bieding op basis van de verkoopcriteria overblijft.

17. Hebben zich al partijen gemeld? Zo ja, welke? Waarom kunt u geen namen noemen?

- Er hebben zich partijen gemeld bij onze financieel adviseur. We kunnen hierover geen verdere mededelingen doen.

18. Waarom gaan we niet met de aandelen naar de beurs?

- Dat is op dit moment geen reële optie, gegeven de voor een beursgang beperkte omvang van AEB en de huidige financiële situatie. Dit scenario is niet verder onderzocht.

19. **Wat levert dit de gemeente op? Wat voor prijs denkt her college te krijgen voor AEB?**
    - De financieel adviseur is bezig met het opstellen van een waardering van AEB.
    - Bij Go-besluit zullen we op kabinetsbasis meer informatie hierover geven.

20. **Wanneer en hoe zien we dit terug in de boeken van de gemeente? Hoeveel krijgen we van die € 290 miljoen terug? Hoeveel geld gaat het de gemeente kosten?**
    - AEB staat op dit moment voor circa € 290 miljoen in de boeken van de gemeente. De achtergestelde lening (inclusief € 35 miljoen liquiditeitssteun) bedraagt € 143 miljoen en de waarde van de deelneming (de aandelen) bedraagt € 145 miljoen. Samen is dit afgerond ongeveer € 290 miljoen. Hierin is nog niet meegenomen de eventueel extra liquiditeitssteun van maximaal € 45 miljoen.
    - De adviseur die het verkoopproces begeleidt voert op dit moment een waardering uit van AEB. Op basis van deze waardering zal bepaald worden of er een voorziening of reservering noodzakelijk is en zo ja, hoe hoog deze dient te zijn. De verwachting is dat een voorziening of reservering nodig is. Het treffen van de voorziening of reservering zal bij het opstellen van de jaarrekening 2019 plaatsvinden.
    - Mocht het tot een daadwerkelijke verkoop komen, dan vervalt de waarde van AEB van de balans van de gemeente. Afhankelijk van de verkoopopbrengst zal de bij de jaarrekening 2019 gevormde voorziening of reservering worden gebruikt of deze zal deels vrijvallen. Indien de verkoopopbrengst lager is dan de waarde op de balans inclusief de voorziening of reservering, dan zal een negatief resultaat overblijven. Dit heeft effect op het jaarrekeningresultaat (en wellicht het weerstandsvermogen).

21. **Hoe zit het met het strafrechtelijk onderzoek? Gaat het strafrechtelijk onderzoek de verkoopprijs niet drukken?**
    - Er is een uitsluitingsgrond voor het openbaar maken van deze informatie aangezien er een strafrechtelijk onderzoek is ingesteld. De jurist van AEB geeft aan dat dit nog van toepassing is. Derhalve kan er niets gemeld worden.
    - [redacted]."

22. **Was toen met Beelen in zee gaan bij nader inzien niet het beste (ook voor de gemeente financiën)? Kan Beelen zich nu ook weer melden?**
    - Het valt op dit moment nog niet te zeggen of met Beelen in zee gaan de beste optie was. Sindsdien zijn alle verbrandingsinstallaties weer operationeel en in

AEB gestart met een herstructurering. Daarmee staat AEB er nu weer beter voor dan ten tijde van de mogelijke Beelen transactie. Dat wil overigens niet zeggen dat alle (financiële) problemen van AEB volledig verleden tijd zijn.
- Beelen kan zich nu melden als potentiële gegadigde in het competitieve proces. Beelen biedt dan in concurrentie met andere partijen in het verkoopproces. De competitie in het proces leidt in principe tot een verkoop met voor de gemeente de beste voorwaarden. Een competitief proces leidt daarmee ook tot een marktconforme transactie.
- [redacted]

23. Weten we al wat de hele crisis van het AEB ons gaat kosten, na verkoop van het AEB? Hoeveel geld gaat het de gemeente kosten?
- Het is op dit moment te vroeg om hier een uitspraak over te doen.

<u>Verkoopvoorwaarden</u>

24. Prijs lijkt belangrijkste verkoopcriterium. Waarom?
- Op grond van het staatssteunrecht geldt dat een verkopende overheid zich in een transactie dient te gedragen als 'elke verkoper in een marktеconomie'. De gemeente kan alleen criteria stellen die gebruikelijk zijn bij vergelijkbare transacties tussen private partijen.
- Andere criteria kunnen uitsluitend worden gehanteerd indien kan worden aangetoond dat dergelijke criteria niet tot een lagere verkoopprijs zullen leiden. De verkoopprijs wordt hiermee het belangrijkste criterium indien kandidaten voldoen aan de geschiktheidseisen.
- Dit neemt niet weg dat er heel expliciet wordt gevraagd aan potentiele kopers inzichtelijk te maken wat hun visie is op zaken die de gemeente ook van belang acht in relatie tot AEB, zoals:
    - het behoud van werkgelegenheid en arbeidsvoorwaarden van werknemers van AEB;
    - de continuïteit van AEB en visie op strategie van AEB, waarin duurzaamheid een belangrijk onderdeel is;
    - en de visie op het voor 2030 realiseren van een CO_2 neutrale afvalverbrandingsinstallatie.
- Deze zaken zullen voor zover dat geen inbreuk maakt op de regels waar de gemeente aan gebonden is zeker worden meegewogen.

25. Duurzaamheid lijkt niet echt een verkoopcriterium te zijn? Waarom is dat? Kan duurzaamheid niet zwaarder wegen dan prijs?
- Duurzaamheid is wel degelijk een verkoopcriteria. De belangrijkste wensen van de gemeente zijn uitgewerkt in criteria zoals duidelijkheid over

werkgelegenheid, continuïteit en strategie van AEB, CO_2 afvang en toegevoegde waarde van de bieder in de uitvoering van de strategie. Hiermee geeft de gemeente het signaal af dat duurzaamheid belangrijk is.
- De verkoopcriteria zullen gebruikt worden om de biedingen te selecteren. Wel is het zo dat de verkoopprijs het bepalende criterium is in de selectie. Dit betekent dat als één koper een substantieel hogere prijs voor de aandelen van de gemeente biedt dan de overige kopers, de andere verkoopcriteria slechts beperkt meewegen.
- De reden dat prijs het belangrijkste criterium is komt voort uit de regels voor staatssteun. Op grond van het staatssteunrecht geldt dat een verkopende overheid zich in een transactie dient te gedragen als 'elke verkoper in een markteconomie'; de verkoop van de aandelen dient tegen marktconforme voorwaarden plaats te vinden. De gemeente kan alleen criteria stellen die gebruikelijk zijn bij vergelijkbare transacties tussen private partijen. Andere criteria kunnen uitsluitend worden gehanteerd indien kan worden aangetoond dat dergelijke criteria niet tot een lagere verkoopprijs zullen leiden. De verkoopprijs wordt hiermee het belangrijkste criterium indien kandidaten voldoen aan de geschiktheidseisen.
- Er kunnen vanuit aanbestedingsrechtelijk perspectief geen verkoopcriteria worden gehanteerd die de koper zouden kunnen verplichten om prestaties ten behoeve van de gemeente te verrichten, die niet zijn terug te voeren op huidige bestaande contractuele verplichtingen van AEB.

26. Die overige criteria zoals CO_2 neutraal hoe hard zijn die? Kunt u daar echt op sturen?
- De uitvraag op visie/strategie van de beoogd koper in de verkoopcriteria worden als scorend element gebruikt om de beste bieding te selecteren. De gemeente kan een bieder echter niet zonder meer aan dergelijke toezegging houden.

27. Kan de gemeente niet beter sturen op duurzaamheid/circulariteit als ze AEB houdt?
- Ja dat klopt. Het verkoopproces is wel dusdanig ingericht dat een koper geselecteerd kan worden met een strategie op duurzaamheid en een duurzaam profiel. Ook kan de gemeente in haar rol als opdrachtgever van het afvalcontract eisen stellen aan de bedrijfsvoering en mate van duurzaamheid/circulariteit van afvalverwerking.

28. Waarom wil het AEB de biomassacentrale verkopen? Kunnen wij die niet zelf houden? Dan kunnen we er op sturen.
- De scope van het verkoopproces is een verkoop van AEB inclusief de Biomassa Centrale Amsterdam. Behalve als deze eerder apart wordt verkocht door AEB

(tegen voor Amsterdam gunstige voorwaarden). Het direct verkrijgen van een biomassacentrale zit niet in de scope van het verkoopproces.

29. **Hoe screen je bijvoorbeeld een Chinese bieder op integriteit?** (raadslid Van Schijndel technische sessie)
    Potentiële kopers zullen voorafgaand aan proces dienen te verklaren dat zij voldoen aan integriteitseisen, waaronder eisen uit de beleidsregels van
30. de gemeente Amsterdam, de Beleidsregel Integriteit en Overeenkomsten (BIO). Later in het verkoopproces zal een diepgaandere screening plaatsvinden van de resterende potentiële kopers. Er zijn gespecialiseerde externe partijen die zo'n screening zouden kunnen doen. Echter totale garanties zijn er niet.
31.
32.
33. **Wel bijzonder dat zo'n niet-doorverkoop-eis wordt gesteld? Mag dat?** (raadslid Van Schijndel technische sessie)
    Ja de gemeente kan deze eis stellen omdat een private koper dit ook kan doen. Het is een in de markt gebruikelijke voorwaarde bij transacties.

34. **Wat is dan die integriteitsregel?** (raadslid Nadiff technische sessie)
    Dit betreft de Beleidsregel Integriteit en Overeenkomsten (BIO). Het betreft een overkoepelend beleidskader voor de integriteitsscreening bij overeenkomsten en transacties waarbij de gemeente als privaatrechtelijke partij betrokken is.

35. **Visie-achtige wensen van de gemeente en het acteren van potentiële kopers daarop kunnen alleen 'zacht' worden meegewogen?** (raadslid van Dantzig technische sessie)

    Ja. Minimumeisen zijn hard, daarna weeg je op visie en op strategie. We scoren de bieding op die punten. Kunnen we het afdwingen? Nee. Bovendien kan een koper zaken erg prettig opschrijven. En zolang je je aan je verplichtingen houdt, heb je uiteindelijk nauwelijks grip op de uiteindelijke strategie.

<u>Verkoop zonder WPW. Keuze inzake WPW.</u>

36. **Hoe garanderen we warmtelevering aan WPW na verkoop van AEB?**
    - De Afval Verbrandings Installatie (AVI) is de bron van de warmte en levert deze warmte aan West Poort Warmte (WPW). De AVI van AEB is momenteel de grootste en belangrijkste bron van het WPW netwerk.
    - Er liggen diverse afspraken tussen AEB en WPW die de levering van warmte nu en in de toekomst garanderen. Deze afspraken zullen ook bij een verkoop van AEB (in meer of mindere mate) blijven voortbestaan. AEB blijft dus warmte leveren aan het WPW netwerk.

- Daarnaast werkt WPW al geruime tijd aan het sluiten van de twee stadswarmtenetwerken (inclusief hulpwarmte centrale) en heeft het een (duurzame) bronnen strategie uitgewerkt om (steeds) minder afhankelijk te worden van AEB als bron.

37. Hoe gaan we sturen op verduurzaming van de warmtebron na verkoop AEB?

- Belangrijk onderdeel bij de verduurzaming vormt het afvangen van CO_2 bij de verbrandingsinstallaties (AVI) van AEB. Bij het verkoopproces is er voor gekozen om de afvang van CO_2 op te nemen als verkoopcriteria en de potentiele kopers daarop uit te dagen. De potentiele kopers kunnen aangeven of en in welke mate CO_2 afvangen behoort bij de toekomstige strategie van AEB. Hiermee geeft de gemeente aan dat CO_2 afvang en duurzaamheid belangrijk zijn in de verkoop. Op basis hiervan kunnen wij biedingen onderling vergelijken en de voor Amsterdam meest optimale bieding selecteren.
- Er is voor gekozen om het geen 'harde' eis te maken omdat door externe ontwikkelingen, zoals de invoering van een landelijke CO_2-heffing voor AVI's en subsidiemogelijkheden, AEB en andere AVI's in de komende jaren een sterke economische prikkel zullen hebben om CO_2 afvang te realiseren. Het verplicht stellen van CO_2 afvang bij de verkoop van AEB zou een verlaging van de waarde van AEB betekenen. Een koper zal deze investering in mindering brengen op de waarde die AEB voor hem vertegenwoordigt. Dit heeft tot effect dat de gemeente Amsterdam betaald voor de investering terwijl er ook een landelijke subsidieregeling beschikbaar komt.
- Er kunnen vanuit staatssteun en aanbestedingsrechtelijk perspectief geen harde verkoopcriteria worden gehanteerd. De verkoop van de aandelen dient tegen marktconforme voorwaarden plaats te vinden en de koper kan niet verplicht worden om prestaties ten behoeve van de gemeente te verrichten, die niet zijn terug te voeren op huidige bestaande contractuele verplichtingen van AEB.
- AEB heeft al een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar de grootschalige afvang van CO_2. Technische, economische en maatschappelijke haalbaarheid is onderzocht. Voor de CO_2 afvang is een landelijke SDE ++ subsidie beschikbaar die mogelijk 100% van de investering dekt.

38. Hoeveel zijn aandelen WPW ongeveer waard?

- De gemeente voert in samenspraak met AEB een waardering uit van het 50%-belang in WPW, deze zal deze zal naar verwachting eind februari 2020 klaar zijn. De waardering van WPW zal leiden tot cijfermatig inzicht in de financiën, dat is er nu nog niet. Bij het voorgenomen besluit (Go-besluit) in april/mei 2020 zal meer in detail worden ingegaan op de financiële consequenties van de verkoop.

- [redacted]

39. Wat levert het op als we WPW verkopen? Komt dat ten goede van de schuldaflossing door AEB aan de gemeente?

- Dit is afhankelijk van de waarde van WPW (zie hierboven), verder zijn nog een aantal zaken van belang:
    - AEB bezit de aandelen van WPW.
    - AEB ontvangt het aankoopbedrag van Vattenfall en dit wordt gebruikt ter aflossing van de hoofdsom die verschuldigd is aan de banken die AEB financieren en/of komt direct ten bate van AEB.
    - De opbrengst komt in alle gevallen AEB en daarmee zijn aandeelhouder (de gemeente) ten bate.
    - De hoogte van de opbrengst is afhankelijk van de prijs die Vattenfall wil betalen voor het aandeel WPW. Voor de waardebepaling is een systematiek afgesproken tussen de aandeelhouders van WPW.

40. Hoeveel kost het om WPW te houden?

- De kosten bestaan uit een aantal onderdelen en hangen voor een groot deel samen met de waarde van WPW (zie hierboven).
    - WPW wordt gekocht van AEB tegen een marktconforme waarde. De verkoopprijs wordt betaald door gemeente Amsterdam en wordt ontvangen door AEB. De verkoopprijs kan worden voldaan in verschillende vormen. Bijvoorbeeld door een cash-betaling van de gemeente aan AEB, of doordat de gemeente (een gedeelte van) zijn achtergestelde lening aan AEB niet terugkrijgt. De koopprijs is incidenteel.
    - Er wordt betaald en tegelijk iets terug ontvangen (aandelen WPW) met gelijke waarde.
    - De gemeente betaald de koopprijs. Dat bedrag moet extra worden geleend door de gemeente. Over wat de gemeente leent wordt rente betaald. Het gaat dan over een structurele interne rekenrente van 1% over de koopprijs. Deze komt voor rekening van de vakinhoudelijke verantwoordelijke directie (R&D).
    - Een deelneming houden brengt risico's met zich mee, de deelneming kan meer maar ook minder waard worden, dat risico is qua omvang

gelijk aan het bedrag waarvoor de gemeente WPW opneemt in de gemeentebalans.
- Om effectief te kunnen sturen op WPW zal de gemeente het kennisniveau op dit vlak moeten opbouwen. Dit vergt investering in de gemeentelijke organisatie, deze kosten zullen structureel en substantieel zijn (jaarlijks +/- 3 fte + advieskosten).

41. Waarom de keuze wat te doen met WPW uitstellen?

- Er is een analyse opgesteld waarbij de publieke belangen, de verschillende mogelijkheden om deze te dienen, de bijhorende mate van sturing en de aandachtspunten en risico's in kaart zijn gebracht per scenario.
- De keuze voor een voorkeursscenario is, los van de analyse, ook afhankelijk van de voorwaarden waaronder deze kunnen plaatsvinden. Deze voorwaarden moeten nader uitgewerkt worden met de betrokken partijen. Het gaat dan onder andere over afspraken over de warmtelevering van AEB aan WPW, governance en bemensing van WPW, de strategie, de kapitaalstructuur, risicoverdeling en bijvoorbeeld dividendbeleid. Die afspraken zijn anders in scenario 1 en 2.
- Het college is voornemens om met WPW, Vattenfall en AEB de twee scenario's nader uit te werken en de bijbehorende voorwaarden vast te stellen. De definitieve keuze is afhankelijk van de uitkomst van de uitwerkingen en wordt pas bij het Go besluit gemaakt.

42. Vattenfall heeft het recht om bij change of control bij AEB 50% van de aandelen over te nemen. Speelt dat mee bij intentie gemeente die aandelen nu over te nemen?

- Wel of geen (direct) aandeelhouderschap van WPW is afhankelijk van een aantal zaken:
    1. Hoe het publieke belang warmte het best geborgd kan worden en of aandeelhouderschap van WPW daar het juiste instrument voor is. Onderdeel van de afweging is of aandeelhouderschap WPW nodig is voor een open warmte-infrastructuur waarin het niet afhankelijk is van 1 partij.
    2. In de statuten van WPW staat dat WPW slechts publieke aandeelhouders mag hebben, dan wel een rechtspersoon met 100% publieke aandeelhouders. Het kan dus nodig zijn de aandelen te verwerven om de weg vrij te maken voor een private koper van AEB.

Heeft het wel of niet houden van WPW nog een effect op de prijs voor warmte die consumenten betalen?

In beide scenario´s geldt dat de prijs voor consumenten is geborgd in de warmtewet. De Autoriteit Consument en Markt (ACM) heeft hierin toezichthoudende rol. Momenteel is deze prijs gekoppeld aan de prijs voor gas (niet meer dan anders principe) in de nieuwe warmtewet komt daar een wijziging in waardoor de systematiek gaat lijken op het vaststellen van de prijs voor elektriciteit. Hierdoor komt er een directere relatie tussen de gemaakte kosten voor netwerk en productie en het tarief en dit kan dus leiden tot een prijsstijging. Dit wordt wel gereguleerd door de ACM en is dus onafhankelijk van het wel of niet aandeelhouder zijn in WPW.

Tweede component in de kosten zijn de aansluitbijdragen, al zullen deze in veel gevallen liggen bij corporaties en ontwikkelaars. Hiervoor geldt dat de aansluitkosten zullen beperkt worden door de economische realiteit (ontwikkelaars, corporaties en VvE's zullen kiezen voor alternatieven bij extreme kosten).

Wel geldt natuurlijk dat je als aandeelhouder binnen WPW aanvullend kan sturen op lagere prijzen en aansluitkosten. Maar ook hier geldt dat er wel sprake is van economische realiteit en continuïteit van de onderneming.

<u>Verkoop zonder meegeven nieuw afvalverwerkingscontract</u>

43. Waarom geeft de gemeente geen nieuw afvalcontract mee?

- Het meegeven van een nieuw afvalcontract leidt tot een gecombineerd verkoop- en aanbestedingsproces.
- Een regulier verkoopproces is meer bekend bij marktpartijen en is minder complex en rigide dan een gecombineerd verkoope en aanbestedingsproces. Naar verwachting heeft dit een positief effect op de uitkomsten van het verkoopproces.

44. Hebben we de expertise in huis om een nieuw afvalcontract aan te besteden? En gaat het om 1 of meer contracten die we moeten gaan aanbesteden?

- Deze expertise heeft de gemeente niet in huis en zal worden uitgevraagd in de markt. Er zal een inkoop- en aanbestedingsteam gevormd worden voor de aanbesteding van het nieuwe afvalcontract.

45. Kan de gemeente na verkoop van AEB ook een contract sluiten met het AEB onder de nieuwe eigenaar ?

- Als het AEB onder de nieuwe eigenaar reageert op de aanbesteding en als beste uit de bus komt, wel.

46. Wat betekent de verkoop van onze aandelen voor de andere gemeenten binnen MRA die een afvalcontract hebben bij AEB?

- Een aantal MRA gemeenten heeft het huidige afvalcontract o.b.v. "alleenrecht" gegund aan AEB. Dat is mogelijk omdat AEB een overheidsdeelneming is. Als na de verkoop de aandelen van AEB (deels) in private handen komen, vervalt deze mogelijkheid en zullen deze MRA gemeenten ook hun contract voor de verwerking van restafval moeten aanbesteden.
- We gaan onderzoeken of samenwerking met de MRA-partijen mogelijk is bij deze aanbesteding.

47. Kunnen we samen optrekken bij aanbesteden van nieuwe afvalcontracten en hoe zitten de andere gemeenten hierin?

- De mogelijkheid om samen met andere gemeenten op te trekken om inkoopvoordelen te behalen wordt onderzocht.

48. Is het mogelijk dat klanten van AEB hun afvalcontract eerder kunnen opzeggen als de aandelen AEB verkocht worden?

- De gemeente heeft als aandeelhouder geen inzicht in alle verkoopcontracten van AEB. Het is mogelijk dat een dergelijke bepaling in (sommige) contracten van AEB staat. Dit zal moeten blijken uit het boekenonderzoek dat wordt uitgevoerd voorafgaand aan de verkoop ("Vendor Due Diligence" onderzoek). Als dit het geval is, is het afhankelijk van de inschattingen van de marktontwikkelingen door potentiele kopers of dit een voor- of een nadeel is bij de verkoop.

49. Waarom wordt ook de nascheider verkocht?

- De gemeente verkoopt de aandelen in het bedrijf AEB Amsterdam; de nascheider is onderdeel van dit bedrijf. Eventueel had gekozen kunnen worden om de nascheider af te splitsen van het bedrijf AEB en dit als apart onderdeel te houden of te verkopen. De nascheider is echter verweven met het primaire proces van het verwerken van het restafval. De gemeente schat in dat een restafval verwerker zonder nascheider in de toekomst minder waarde heeft. In Nederland zijn AEC's juist bezig met het creëren van nascheidingscapaciteit.

50. Wordt de afvalstoffenheffing nu hoger? Moeten wij meer gaan betalen?

- De afvalstoffenheffing zal de komende jaren omhoog gaan, maar tot 2023 is dat niet het gevolg van de crisis en/of de verkoop van AEB. Wel is er een link met de prijs die de gemeente betaalt voor de verwerking van het restafval. Deze is, in de huidige marktomstandigheden, aan de lage kant. Na afloop van het huidige contract (eind 2022) zal deze prijs herzien worden. Deze herziening is onafhankelijk van het besluit tot verkoop. Het is afhankelijk van de

marktomstandigheden in 2022 en later, of en hoe de verwerkingstarieven voor afvalverbranding zich dan ontwikkelen.
- In zijn algemeenheid zien we in de huidige markt tendensen van stijgende inzamelings- en verwerkingskosten en lagere opbrengsten voor grondstofstromen. Dit leidt tot verhogingen van de afvalstoffenheffing.

51. Kan de afvalstoffenheffing dan na 2023 extra hoger worden omdat dan de effecten van de verkoop van AEB zijn verdisconteerd? Krijgen we dan 2x een serieuze verhoging van de afvalstoffenheffing?
- Niet door de effecten van de verkoop, maar wel door aanpassing van de prijzen van de verwerking aan de dan geldende marktprijzen. Dat kan hoger, dan wel lager zijn.

52. Wordt het Amsterdamse afval straks buiten Amsterdam verwerkt?
- De kans daarop bestaat. Bij de aanbesteding zal de gemeente kiezen voor de beste aanbieding op het gebied van prijs, duurzaamheid verwerking en circulariteit. Transportafstand en de wijze van vervoer zijn daarbij een onderdeel van duurzaamheid en prijs.
- Als uw raad zeker wil stellen dat het Amsterdamse afval bij AEB verwerkt blijft worden, moet de gemeente AEB niet verkopen.

<u>De afvalverwerkings- en inzamelingstaken die overgaan naar de gemeente.</u>

53. Waarom wordt regie op grondstofstromen en klein chemisch en gevaarlijk afval niet ook nu al door de gemeente overgenomen?
- Deze activiteiten vergen gespecialiseerde markt- en technische kennis die de gemeente niet in huis heeft. De periode tot 2023 wordt benut om de organisatie hiervoor binnen de gemeente in te richten.

<u>Recycling Service Centrum</u>

54. Hoe zeker is de toekomst van het verzelfstandigde RSC?
- Directe van AEB en RSC zijn er van overtuigd dat een verzelfstandigd RSC betere toekomstkansen heeft. Dat zal moeten blijken. Milieuwerk, waar veel personeelsleden van het RSC in dienst zijn, staat achter de keuze om los(ser) te komen van het AEB.
- Het RSC heeft met het Havenbedrijf principe overeenstemming bereikt over de huur van een nieuw pand.
- De gemeente volgt de ontwikkelingen nauwlettend vanuit het sociaal domein.